

ALBERT
CAMUS

DZUMA

Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu

Dyrektor naczelny i artystyczny **Tomasz Konina**

www.teatropole.pl

Tomasz Konina

Dyrektor naczelny i artystyczny

Katarzyna Branicka

Zastępca dyrektora

Maja Kleczewska

Reżyser

Marcin Chlanda

Scenograf

Katarzyna Dudek

Kierownik literacki

Jarosław Piechowiak

Kierownik techniczny

Alina Wójcik

Kierownik Biura Obsługi Widzów

Halina Flegler

Redaktor graficzny

Zespół:

Kornelia Angowska, Zofia Bielewicz, Aleksandra Cwen, Cecylia Caban, Arleta Los-Pławszewska, Grażyna Misiorowska, Marta Nieradkiewicz, Judyta Paradzińska, Grażyna Rogowska, Beata Wnęk-Malec, Ewa Wyszomirska, Mirosław Bednarek, Adam Ciołek, Andrzej Czernik, Bartosz Dziedzic, Jacek Dżisiewicz, Andrzej Jakubczyk, Waldemar Kotas, Leszek Malec, Maciej Namysło, Łukasz Schmidt, Michał Światała, Krzysztof Wrona, Bogdan Zieliński, Ewelina Łyszczek (adeptka)

ALBERT CAMUS

DZUMA

Reżyseria
Paweł Świątek

PREMIERA • 24 MARCA 2013 • DUŻA SCENA

ALBERT CAMUS

DZUMA

Przekład **Joanna Guze**

Reżyseria **Paweł Świątek**
Scenariusz i dramaturgia **Mateusz Pakuła**
Scenografia i światła **Marcin Chlanda**

Obsada
Aleksandra Cwen
Arleta Los-Pławszewska
Judyta Paradzińska
Grażyna Rogowska
Mirosław Bednarek
Maciej Namysło

Inspicjent – Jerzy Laskowski
Akustyk – Marian Weissenfeld
Operatorzy światel – Wojciech Gieroń, Daniel Jaskuła
Brygadier sceny – Stanisław Kraska

PREMIERA • 24 MARCA 2013 • DUŻA SCENA

Licencja na wystawienie utworu została udzielona przez ZAiKS

PAWEŁ ŚWIĄTEK

Student V roku reżyserii na Wydziale Reżyserii Dramatu krakowskiej PWST im. L. Solskiego, uczeń m.in. Krystiana Lupy i Mikołaja Grabowskiego. Pracował jako asystent reżysera przy spektaklach Jerzego Stuhra (*Giganci z gór*), Mai Kleczewskiej (*Babel 2*), René Pollescha (*Jackson Pollesch*), Wojtka Klemma (*Amfitrion*) czy Adama Nawojczyka (*Nadobnie i kockodany*). Zadebiutował na scenie Teatru im. Jana Kochanowskiego w Opolu spektaklem *Komedia. Szczęśliwe dni. Ostatnia taśma Krappa* Samuela Becketta (12 listopada 2011). Zrealizował także dyplom aktorski w krakowskiej PWST zatytułowany *Healter Skelter* (20 stycznia 2012), którego kanwą dramaturgiczną stały się *44 listy ze świata płynnej nowoczesności* Zygmunta Baumana. Spektaklem *Paw królowej* na podstawie powieści Doroty Masłowskiej, którego premiera odbyła się 27 października 2012 na Nowej Scenie, Paweł Świątek zadebiutował w Narodowym Starym Teatrze w Krakowie. Kolejna premiera w jego reżyserii to *Mitologie* wg Rolanda Barthesa w Teatrze Polskim w Wrocławiu. Nominowany do nagrody „Gwarancje Kultury” 2013 przyznawanej przez TVP Kultura, w kategorii „Teatr”.

MARCIN CHLANDA

Scenograf, absolwent Papieskiej Akademii Teologicznej. Stworzył scenografię m.in. do spektakli: Piotra Jędrzejasa (*Edmond* Davida Mameta w Stowarzyszeniu Teatralnym N50, *Bajzel* Krzysztofa Czeczota w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie, *Dzień Walentego* Iwana Wyrpajewa w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie, *Kartoteka* Tadeusza Różewicza w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach, *Być jak Kazimierz Deyna* Radosława Paczochy w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku), Bogny Podbielskiej (*30 sekund* wg Juliusza Słowackiego w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu), *Martello* Frangivertiego (*Molière* Grzegorza Dyndały w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku), Pawła Świątka: (*Szczęśliwe dni. Komedia. Końcówka* Samuela Becketta w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu), (*Paw Królowej* według Doroty Masłowskiej w Narodowym Starym Teatrze w Krakowie), Mai Kleczewskiej (*Bracia i siostry* wg Czechowa i Dostojewskiego w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu) oraz autorskich spektakli Inki Dowłasz (*Wakacje w Holandii* w Teatrze Ludowym Kraków-Nowa Huta i *Idę się leczyć* w Teatrze Śląskim w Katowicach). Współtworzył wystawę *Według Wyspiańskiego* w warszawskim Teatrze Wielkim – Operze Narodowej. Podczas XXXII Opolkich Konfrontacji Teatralnych w 2007 roku otrzymał nagrodę za scenografię do przedstawienia *30 sekund* wg Juliusza Słowackiego w reżyserii Bogny Podbielskiej w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu. Współpracownik Nowego Teatru w Warszawie. Koszykarz drużyny Miasteczko.

MATEUSZ PAKUŁA

Dramatopisarz i dramaturg. Ukończył dramaturgię na Wydziale Reżyserii Dramatu w krakowskiej PWST. Finalista I i IV edycji Konkursu o Gdyńską Nagrodę Dramaturgiczną (*Biały Dmuchawiec* i *Miki mister DJ*). Nominowany do nagrody TVP Kultura „Gwarancje Kultury” za najbardziej obiecujący debiut 2010 roku

(*Biały Dmuchawiec. Pięć sztuk teatralnych*). Dwukrotny finalista Ogólnopolskiego Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej (*Biały Dmuchawiec* i *Konrad Maszyna*). W 2010 roku otrzymał Stypendium Twórcze Miasta Krakowa w dziedzinie literatury.

Wydał trzy zbiory sztuk teatralnych – *Biały Dmuchawiec. Pięć sztuk teatralnych* (2010), *Kowboj Parówka i trzy inne sztuki* (2012) oraz dyptyk *Na końcu łańcucha* (2012). Na pierwszy zbiór złożyły się sztuki: *Biały Dmuchawiec* (prapremiera – Teatr Osterwy w Lublinie, reż. K. Babicki, 2010), *Miki mister DJ* (prapremiera – Teatr Miejski w Gdyni, reż. A. Olsten, 2012; Teatr Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim, reż. J. Peszek, 2012), *Księżę Niezłom* (prapremiera – Teatr Jaracza w Olsztynie, reż. J. Pawłowska, 2011), *Donkiszot* (prapremiera – Teatr Dramatyczny w Warszawie, reż. M. Podstawny, 2010) oraz *Marcin wieczny Artur*. Dyptyk składa się ze sztuk: *Na końcu łańcucha* (prapremiera – Teatr Osterwy w Lublinie, reż. E. Rysová, 2012) i *Na końcu łańcucha II. Twardy gnat, martwy świat*. W zbiorze *Kowboj Parówka i trzy inne sztuki*, oprócz tekstu tytułowego, napisanego wspólnie z dwunastoletnim bratem Marcinem, znalazły się: *Wejście Smoka. Trailer* (prapremiera – Teatr Łażnia Nowa w Krakowie, reż. B. Szydłowski, 2011; UMCS Chatka Żaka w Lublinie, reż. D. Adamczyk, 2012) i *Konrad Maszyna* (prapremiera – Teatr Łażnia Nowa w Krakowie, reż. B. Szydłowski, 2011) oraz *Plemniki w kosmosie*, sztuka napisana na zamówienie Wrocławskiego Teatru Lalek. Dla WTL napisał również sztukę *Słó* (reż. J. Peszek, 2009) i sztukę *Franciszek, sen everymana* (reż. J. Denejko, 2009). Dla Teatru Polskiego w Bydgoszczy napisał – wspólnie z Weroniką Szczawińską – sztukę *Żle ma się kraj* (reż. W. Szczawińska, 2012). Jego najnowsza sztuka, *Mój niepokój ma przy sobie broń*, została napisana dla Teatru Żeromskiego w Kielcach (reż. J. Mark, 2013). Kilka jego sztuk zostało przetłumaczonych na niemiecki, czeski, hiszpański i ukraiński.

Jako dramaturg i autor adaptacji współtworzył spektakle: *Dwanaście stacji* wg poematu Tomasza Różyckiego (Narodowy Stary Teatr w Krakowie, reż. E. Rysová, 2010), *Co w trawie piszczy* (Wrocławski Teatr Lalek, reż. R. Kasiukiewicz, 2009), *Wroniec* wg Jacka Dukaja (Wrocławski Teatr Lalek, reż. J. Peszek, 2011), *Komedia. Szczęśliwe dni. Ostatnia taśma Krappa* wg Samuela Becketta (Teatr Kochanowskiego w Opolu, reż. P. Świątek, 2011) oraz *Paw królowej* wg powieści Doroty Masłowskiej (Narodowy Stary Teatr w Krakowie, reż. P. Świątek, 2012).

W dobie szybkiego przekazu informacji opartego na coraz bardziej pierwotnych emocjach, katastrofa stała się najbardziej atrakcyjnym towarem.

My -

Chcemy aby dzuma była na tyle daleko, żebyśmy mogli współczuć,

My -

Żyjemy w Europie, skąd jak wiadomo wszędzie jest daleko,

My -

Nie wierzymy w słowa ale w obrazy,

Przynoszone przez zawodowych wysłanników, którzy dostarczają nam towary do konsumpcji.

Jedne z wielu.

My -

jesteśmy cyniczni twierdząc, że chodzi o coś więcej.

My -

Jesteśmy widownią najlepszą z możliwych.

Realizatorzy

Są między nami ludzie, którzy mają „pewne źródła”, więc rozpowiadają kogo pytać, kto wie oraz co zdarzy się za chwilę. Są i tacy, którzy wychodząc przed hotel zakładają kamizelki kuloodporne. Są barczyści faceci, noszący identyfikatory prasowe, którzy nawet w holu hotelu Ishtar nie rozstają się z bronią. Krzysiek mówi, że to przez nich strzelają do dziennikarzy. Też czekają, ale Bóg raczej wie, na co.

Czekanie stało się tu nawykiem, stylem życia i obowiązkiem. Czeka się z pozoru spokojnie, zakładając nogę na nogę, bez wiercenia się, bez chodzenia od ściany do ściany, w skórzanym fotelu, przy herbacie, z pokątnie kupionym piwem lub ze szklanceczką whisky ukrytą w dłoniach, wśród dymu papierosowego, wygodnie, cicho, lecz w gotowości i w jakiejś wewnętrznej gorączce. Trzeba czekać bo coś się zdarzy. Będzie strzelanina, ktoś nie wróci, wybuchnie bomba ukryta w butli z gazem albo samochód pułapka.

(Wybuchła bomba, zabiła trzy osoby, a może tylko jedną, dwie, pięć, siedem. Amerykańskie wojsko przegrodziło ulicę, iraccy policjanci repetują broń, kamerzyści wybiegli z hotelu. Aha – tylko trzech zabitych. Co się stało? Nic, codzienność, normalka. To wiadomość na jedno zdanie ostatniej strony serwisu informacyjnego, raz, góra dwa razy powtórzy ją jakieś radio, telewizja pewnie nie zauważy. Trzy ofiary nie przyspieszają rozwlekłego, choć napiętego rytmu czekania).

Ale że coś się zdarzy, to pewne. Coś na pierwszą stronę. News. Jeśli nie tej nocy, to następnej. Jutro, pojutrze, kolejnym świtem. Wczoraj newsem byli Amerykanie torturujący Irakijczyków w więzieniu Abu Ghraib. Dziś – zakładnicy, którym mudżahediści obcinają głowy. Okazuje się, że to wielka różnica: zginąć od bomby lub od kuli czy od miecza. Obcięta głowa jest w sam raz na pierwszą stronę.

Paweł Smoleński, *Irak. Piekło w raj*

Pjongjang przestarzałe jako Phenian; kor. P'yongyang, nazwa oznacza płaski teren; han-cha) - stolica Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej (Korei Północnej), położona w zachodniej części kraju, na nizinie nadmorskiej, na wysokości ok. 85 m n. p. m., nad rzeką Taedong-gang, ok. 50 km od jej ujścia do Zatoki Zachodniokoreańskiej (Morze Żółte). Główny ośrodek gospodarczy i naukowo-kulturowy kraju. Miasto znajduje się mniej więcej w odległości 100 km od granicy z Koreą Południową.

Jedno z najstarszych miast Korei - założone w 1122 r. p. n. e. Istniało wtedy niewielkie osiedle (obecna dzielnica Rangnang). W latach 427-668 stolica królestwa Goguryeo. Następnie zostało zniszczone przez najazd wojsk chińskich. W okresie 918-1392 Pjongjang pełnił funkcję koreańskiej stolicy. W 1592-1593 przejściowo zajęty przez Japończyków. Od XVII wieku centrum polityczne i kulturalne północno-zachodniej Korei. W roku 1627 Pjongjang został zdobyty po raz kolejny i spalony przez wojska chińskie. W czasie wojny chińsko-japońskiej w latach 1894-95 został poważnie zniszczony. Odbudowano go w latach 1910-45 podczas okupacji japońskiej. Zajęty w 1945 r. przez Armię Czerwoną. Od 1948 stolica Korei Północnej. W trakcie wojny koreańskiej (1950-1953) miasto przechodziło z rąk do rąk, ostateczna inwazja Chińskiej Armii Ludowo-Wyzwoleńczej zdecydowała o przyznaniu miasta Pjongjang Korei Północnej. Poważne zniszczenia zabudowy w połączeniu z odpowiednimi czynnikami politycznymi zaowocowały planem Kim Ir Sena o budowie modelowego miasta socjalistycznego Pjongjang.

Miasto Pjongjang wyróżnia modelowe śródmieście. Poza typowymi charakterystycznymi elementami propagandowymi znajdują się tam: największy łuk triumfalny na świecie, mauzoleum Kim Ir Sena, muzeum rewolucji koreańskiej, a tuż przed nim olbrzymi pomnik Wielkiego Przywódcy Towarzysza Prezydenta Kim Ir Sena - ojca narodu, modelowy port lotniczy w Sunanie, dworzec kolejowy, Uniwersytet im. Kim Ir Sena, nigdy nieukończony hotel w kształcie piramidy - Ryugyong Hotel, charakterystyczny pomnik ideologii KRL-D - Pomnik Dżucze wieża ku czci idei Dżucze. U podnóża tego 170-metrowego pomnika znajduje się 30-metrowy pomnik trzech ludzi z symbolami idei Dżucze sierp - rolnictwo, młot - przemysł, pióro - sfera intelektualna, a po przeciwnej stronie znajduje się natomiast plac Kim Ir Sena - miejsce wszystkich świąt i wielkich defilad wojskowych. Tuż obok znajduje się Ludowa Biblioteka Narodowa. Nieopodal natomiast stoi pałac dzieci Magyongdaye (będący wielkim domem kultury), na sztucznej wyspie na rzece Taedong-gang widnieje imponujący stadion, na którym odbywają się wszystkie prywatne przedstawienia dla przywódcy, a także masowe uroczystości. Według władz koreańskich trybuna tego stadionu mogą pomieścić 150 tysięcy widzów. Niedaleko znajduje się stadion Kim Ir Sena - arena wszystkich sportowych zmagani reprezentantów Korei Północnej.

DUŻA SCENA

William Shakespeare MAKBET	prem. XII 2004
JACQUES BREL	prem. III 2008
Michael Frayn CZEGO NIE WIDAĆ	prem. IX 2008
Agnieszka Holland, Witold Zatorski AKTORZY PROWINCJONALNI	prem. XII 2008
PANNY Z WILKA wg Jarosława Iwaszkiewicza	prem. III 2009
ODYSEJA wg Homera	prem. XI 2009
Luchino Visconti, Enrico Medioli, Nicola Badalucco ZMIERZCH BOGÓW	prem. XI 2010
NAPRAWDĘ NIE DZIEJE SIĘ NIC... CZYLI PIOSENKI Z OPOŁA	prem. III 2011
Samuel Beckett SZCZĘŚLIWE DNI. KOMEDIA. OSTATNIA TAŚMA KRAPPA	prem. XI 2011
Witold Gombrowicz IWONA, KSIĘŻNICZKA BURGUNDA	prem. IV 2012
Ray Cooney MAYDAY	prem. IV 2012
Tomasz Różycki DWANAŚCIE STACJI	prem. VI 2012
Ray Cooney MAYDAY 2	prem. IX 2012
BRACIA I SIOSTRY inspirowane wątkami i postaciami z <i>Braci Karamazow</i> Fiodora Dostojewskiego i <i>Trzech siostr</i> Antoniego Czechowa	prem. I 2013
Albert Camus DŻUMA	prem. III 2013
MAŁA SCENA	
A JA, HANNA wg Trenów Jana Kochanowskiego	prem. IV 2011
Eric-Emmanuel Schmitt MAŁE ZBRODNIENIE MAŁŻEŃSKIE	prem. IX 2011
Ronald Harwood KWARTET	prem. X 2012
Hans Christian Andersen KRÓLOWA ŚNIEGU	prem. III 2013
WSZYSTKIE SCENY TEATRU	
Milorad Pavić SŁOWNIK CHAZARSKI. DZIECI SNÓW	prem. II 2012

Główna księgowka Katarzyna Kossok, Koordynator pracy artystycznej Renata Plużek, Inspicjenci Justyna Bartman, Teresa Zielińska, Jerzy Laskowski, Specjalista ds. promocji i marketingu Łukasz Kustrzyński, Specjalista ds. projektów Ewa Plutecka, Specjalista ds. zamówień publicznych i zaopatrzenia Marta Ślęzak, Specjalista ds. kadr i zatrudnienia Barbara Kraska, Specjalista ds. sponsoringu Rafał Mościński, Sekretariat Iwona Gołąbek, Biuro Obsługi Widzów Agnieszka Buczkowska, Anna Dominik, Patrycja Hajnberger, Ilona Kossowska, Agnieszka Kumik, Główny mechanik Ireneusz Podhalański, Kierownik Działu Administracyjno-Gospodarczego Jolanta Mazepka, Dział techniczny Aleksander Anczurowski (zastępca kierownika), Brygadziści montażyści dekoracji Tomasz Albekier, Stanisław Kraska, Montażyści dekoracji Witold Janiszewski, Zbigniew Kuleczko, Adam Łobodziński, Tomasz Masłowski, Waldemar Wątras Pracownia krawiecka damska Irena Grund (kierownik), Monika Gogoł, Maria Szweda, Pracownia krawiecka męska Piotr Kasperski (kierownik), Ewa Chmurska, Pracownia akustyczna Ryszard Balcer (kierownik), Marian Weissenfeld, Tomasz Wierzbicki, Pracownia oświetleniowa Grzegorz Cwalina (kierownik), Wojciech Gieroi, Daniel Jaskuła, Janusz Kaźmierski, Michał Kostęski, Witold Prokopowicz, Pracownia stolarska Bernard Szolc (kierownik), Henryk Urbanek, Tapicer Joachim Bryła, Ślusarz Henryk Nicpon, Pracownia modelatorska Barbara Cegielska (kierownik), Agnieszka Szarejko, Pracownia malarska Małgorzata Grubizna (kierownik), Krzysztof Młyńczak, Pracownia fryzjersko-perukarska Paweł Stelmach (kierownik), Katarzyna Kowalewska, Barbara Kowzan, Brygadziści garderobianych i rekwizytorów Magdalena Tomechna-Dzisiejewicz, Garderobiana Anna Wątras, Rekwizytor Halina Rimpler.

W programie wykorzystano zdjęcia z prób autorstwa Bartosza Maza i grafikę autorstwa Marcina Chlandy.

Teatr im. Jana Kochanowskiego
45-056 Opole, Plac Teatralny 12
sekret. tel./fax +48 77-45-45-942, 77-45-39-086;
centrala tel. 77-45-39-082 do 85
www.teatropole.pl biuro@teatropole.pl

BIURO OBSŁUGI WIDZÓW - bow@teatropole.pl
przyjmuje zamówienia na sprzedaż biletów indywidualnych i zbiorowych
w poniedziałki od 8.00 do 16.00, od wtorku do piątku od 8.00 do 18.00,
tel./fax 77-45-45-941, 77-45-39-082 do 85 w. 108.
KASA BILETOWA (tel. 77-45-45-941, 77-45-39-082 do 85 w. 109)
czynna od wtorku do piątku od 10.00 do 14.00 i od 15.00 do 18.00
lub do rozpoczęcia przedstawienia, w soboty i niedziele godzinę przed spektaklem.

Redakcja programu: KATARZYNA DUDEK, HALINA FLEGER
Opracowanie komputerowe: STUDIO „conTEXT”, www.context.pl • Druk: „SADY” Krapkowiec

Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu jest finansowany z budżetu
Samorządu Województwa Opolskiego.

Teatr im. Jana Kochanowskiego
45-056 Opole, Plac Teatralny 12
sekret. tel./fax +48 77-45-45-942, 77-45-39-086;
centrala tel. 77-45-39-082 do 85
www.teatropole.pl biuro@teatropole.pl